

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nerancate nu se pri-
mesc. — Manuscrisuri nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc în Administrațiune în
Brașov și la următoarele:

BIROURI DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Kmeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Ooppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o soră garmond pe o colină
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o soră 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase lun-
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 f. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.

Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare.
Târgul Inului Nr. 30, eteajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor., pe
luni 5 cor. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 33.

Brașov, Luni-Marți 12 (25) Februarie.

1902.

Enigma dela Orăștiă.

I.

Noua fôia din Orăștiă, care se afișează ca depositara vederilor poli-
tice ale unui grup de tineri din sî-
nul partidului nostru național, s'a
ocupat în vre-o trei numerii ai săi
din urmă, direct și indirect, de dia-
rul nostru, încercând a-se apăra con-
tra unor presupuse bănuiele ale nôs-
tre și făcând observările sale asupra
atitudinii „Gezetei“ din trecut și
present.

Vrem să răspundem la observările
amintitei foi. O facem pentru a-ne
împlini o datoriă publicistică și na-
țională.

A spera, însă că ne va succede
a și convinge pe „tinerii“ confrăți,
de cum-va am avé dreptate, ne este,
durere, cu neputință, după-ce unul
dintre ei, care se vede a fi un fel de
spiritus rector al fôiei, ne spune deja
a priori, că „nu-i imortă“ ce opinie
are „Gazeta Transilvaniei“ asupra
„pașirei lor“, fiind-că ei sunt decisi
a merge înainte. („Libertatea“ Nr.
6 din a. c.)

Și de ce și-ar și bate ei capul
asupra opiniei organului dela Bra-
șov cu vechile sale doctrine, cu
„principiile sale generale de nați-
onalism din era vechiă“ și cu „forme
sale usate“? De ce i-ar importa
ceea-ce dice „Gazeta“, când ei au
privilegiul de a fi „tineri“ și când
în calitatea acésta li-se pare lucru
natural ca ei să fie contra părerilor
bêtrânului organ, care îmblătesce la
„doctrine naționale învechite“, și la
„forme vechi“, ce nu se mai pot
împăca cu „spiritul timpului“? De
ce se se simță stinghiriti de jude-
cata celor mai bêtrâni și mai es-
perți din sînul națiunei, când ei mai
au favorul de a fi „stat pe aceleași
bânci ale școlei, pe cari au stat
conducătorii tineri de astăzi ai po-
porului maghiar“ și când „au do-

bândit chiar aceleași titluri acade-
mice, ce le-au dobândit și aceștia“
și astfel sunt în măsură a sci mai
bine „ce-i taie capul și ce pot“?
De ce în fine, i-ar importa pe dum-
nealor ceea-ce opinază și crede pu-
blicul român asupra „pașirei“ lor,
dēcă se țin a fi cei mai fideli inter-
preți ai dorințelor lui când afirmă,
că „au apărut cu fôia lor ca un rês-
sunet, ca o expresiune a dorințelor
generale“? — (A se vedé „Libert.“
nr. 6, 8 și 9).

În fața unei atitudini atât de
începute, este greu, vrënd a rămâne
serios, se găseci tonul potrivit pen-
tru a arăta în ce mare rêtăcire se
află tinerii confrăți. Cu toate astea
noi vom încerca a dovedi acésta,
fără a ne teme a fi priviți din par-
tea dênșilor ca concurenți ai acelu
„simplu socialist vienes, de profe-
siune tipograf“, care, cum dice dênșii,
le-a dat în câte-va cuvinte formula
magică, cu care, ca odiniôră Moise,
să pôtă stôrce apă din stâncă și să
conducă astfel poporul nostru setos
de libertate în țera făgăduinței.

Înainte de tote am voi să ne
spună tinerii dela „Libertatea“ cum
își închipuesc ei „acțiunea“ ce vor
să-o întreprindă și cum își închipuesc
posiția lor în sînul partidului și față
cu adversarii dela putere ai acestuia?

Căci, bine se notăm, în numé-
rul prim al fôiei lor ei au declarat,
că „vor cere căutarea modalităților“
pentru ca partidul să pôtă eși din îm-
pas, că „vor pregăti în sînul lor te-
renul pentru zile mai bune de miș-
cări politice“ că „vor rămâne în ca-
drul organizației nôstre de partid“
și „se vor supune votului majorității.“

Îndată după acésta (în nr. al
2-lea seu al 3-lea) ei deja au rês-
turnat tot ce au afirmat în nr. 1, de-
clarând un articol apărut în fôia
din Arad cu privire la dênșii de
„dătător de direcțiă pentru grupa-
rea lor“, ba de „program“ chiar,

un articol, în care li-se cerea a-o
„rupe cu formele doctrinare ale unei
organizațiuni teoretice“ și prin care
erau îndemnați a „porni, ei tinerii,
înainte“ lăsând pe „bêtrâni“ în „voia
Domnului“.

Făcând obiecțiunile nôstre față
cu acésta contradicere, tinerii dela
fôia din Orăștiă n'au ținut sémă de
ele, ci au declarat, că „cu toate îm-
putările, ce li-le face „Gazeta“ ei se
identifică și se vor identifica cu
ideile fundamentale ale acelu ar-
ticol“, care cerea ca tinerii să de-
clare rêsboiul organizației partidului
și bêtrânilor săi luptători.

Combătând astfel „organizația“,
„doctrinele“ și „naționalismul“ din
era vechiă în sînul partidului nos-
tru, ca să-și pôtă face în totă liber-
tatea „evoluțiile“, tinerii nôstri ne
mai lasă în mare nedumerire despre
aceea cum voiesc „să pareze lovitu-
rile esterne“.

Ei vor să-și măsore puterile
pept la pept cu tinerii conducători
maghiari de aji, cu cari „au stat
pe aceleași bânci ale școlei“.

Ei bine cum, separându-se de
bêtrânii națiunei și lăsându-i în plata
Domnului, cred ei că vor puté să
pareze loviturile esterne?

N'ar trebui să aștepte ore până
ce acei tineri maghiari vor deveni
bêtrâni, căci e de obște cunoscut,
că loviturile ce trebuie să le îndurăm
nu vin dela tinerii, ci dela bêtrânii
maghiari, cari conduc și cârmuiesc
aji în Țera unguréscă?

Congresul catolic unguresc. În
ședința dela 21 Februarie s'au desbătut
§§-ii 73—79. La §. 73 arhiepiscopul de
Agria *Samassa* a propus, ca membrii adu-
nării regnicolare catolice să fie aleși mij-
locit prin electori. Propunerea și-a moti-
vat'o printr'un discurs mai lung, în care,
între altele, a invocat și voința Corônei
ca argument. El a fost combătut de *Hor-
tovanyi* și *Simonyi-Semadam*, ér la vo-

tare au fost contra propunerii lui *Samassa*
și episcopii *Mailath*, *Firczak*, *Ivankovici* și
Csaky; dintre mireni *Apponyi*, *Ugron* și
Zichy. Propunerea lui *Samassa* a cădut.
— La §. 83 contele *Pallavicini* a cerut,
ca din consiliul de direcțiune să facă parte
și 3 greco-catolici. Propunerea a fost pri-
mită. — În ședința dela 22 l. c. s'au des-
bătut §-ii 80—124.

Guvernul italian a demisionat
în urma votului dat de Cameră, pen-
tru alegerea președintelui. Candidatul gu-
vernului *Villa* a avut 14 voturi și candi-
datul socialist *Costa* 17 voturi. Au fost
120 de buletine albe. Biroul a declarat
consiliul de miniștri și s'a hotărît ca gu-
vernul să demisioneze. Primul ministru
Zanardelli s'a dus Sâmbătă seera la palat
și a comunicat regelui demisia cabinetu-
lui. Se crede, că va da din nou lui *Za-
nardelli* sarcina de a forma cabinetul și
că *Zanardelli* va menține mai mulți din
actualii miniștri.

În atențiunea acționarilor dela bâncile nôstre.

Dăm loc următorului articol, ce ne
vine dela un bărbat fruntaș dintre acți-
onarii băncilor nôstre:

În prēja adunărilor generale a in-
stitutelor nôstre de bani, aflăm de lipsă a
atrage atențiunea acționarilor acestor in-
stitute la unele momente ponderose pen-
tru băncile nôstre.

Noi Românii suntem popor *per emi-
nentiam* agricultor și — cum dice sâtenul
— „domn“. Afară de aceste două moduri
de traiu nu pré cunoscem altele. Banherii
avem între noi asemenea numai de câte-
va decenii. Ce mirare déră, că suntem mai
mult cu numele, decât cu fapta și mai
puțin cu aplecarea.

Din lipsa aplecării poporului nostru
spre specula cu bani și din lipsa spiritu-
lui său comercial, rezultă, că dēcă am
contribuit cu acțiunile nôstre la ridicarea
unor institute de bani, am făcut'o mai

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(5)

Romanul unui copil bolnav.

De *Catulle Mendès*
(Urmare.)

Doctorul tăcu un moment, apoi mân-
gâind cu mâna sa pèrul blond al bolna-
vului, dișe: „Deore-ce acum ești cuminte,
iubitul meu Kurt, ascultă-mé: Când tatăl
d-tale te-a adus la Paris, înainte de asta
cu doi ani, am vèdut îndată, că la d-ta
va fi imposibil a face ceva cu orthopedia,
însé viéta nu-ți era în pericol. Bôla pe
care se vede, că ai moștenit'o dela mama,
nu presenta simptome îngrijitoare și era
cu puțință a o preveni. La început mer-
geau toate bine; nici o complicație, nici o
apariție neliniștitore; eu aveam cea mai
bună nădejde. De-odată însă starea d-tale
s'a înrèutățit, obrajii d-tale s'au scofălcit,
din cauza insomniei continue ochii d-tale
erau înjectați cu sânge, respirația d-tale
nu mai era regulată și une-orî era aspră
și șuerătoare — cum e de exemplu și în
momentul de față — în cele din urmă

veniră apoi frigurile. Acésta isbucnire su-
bită, care după aprecierea mea, nu putea
să vină, decât după câți-va ani, m'a sur-
prins din cale afară. Căutam motivul —
și nu l'am descoperit încă. Sunt convins
însé, că trebuie să fie un motiv“.

Fruntea lui Kurt se încreți. Vechea
neîncredere se întorse érași.

„Acest motiv trebuie să-l cunosc“, con-
tinuă doctorul, „dēcă e vorba să te restâ-
bilesco. D-ta ai o mahnire, copilul meu;
bôla d-tale era latentă, o durere violentă
a făcut'o să isbucnescă. Mi-se pare, ba
sunt chiar convins, că ai un secret, pe
care eu trebuie să-l cunosc; descopere-mi
acest secret și eu te voi vindeca!“

„Ah!“, strigă Kurt mânios, sâring în
sus, „d-ta mi-ai pus o cursă!“

„Pentru-ca să te salvez, vorbesce,
te rog, te conjur, ai încredere în mine, nu
sunt eu amicul d-tale?“

Kurt stătea înaintea doctorului, fața
fi era ca purpurul, ochii îi scânteiau.

„D-ta nu ești nici amicul meu, nici
medicul meu, d-le doctor“, dișe el cu voce
răgușită, șuerătoare, „n'am nevoie de d-ta,
fiind-că nu vréu să mă fac sănêtos“.

Și aruncându-i o privire disprețui-

tóre, îi întorse spatele, ridică perdéua ce
despărția balconul de odaia de durmit,
eși în grădina de iernă și deore-ce per-
déua nu se lăsă în jos, decât încet, docto-
rul putu vedé cum sèrmanul copil a rupt
un trandafir alb și l'a sărutat cu patimă.

* * *

Kurt își jurase, să nu-și tradeze se-
cretul nici-odată.

Esistă suflete, cari sunt așa de caste,
încât nu vor să se arate în nuditatea lor.
Poți să despărți iedera de trunchiul, în
jurul căruia se încolăcesce, și și scoicile
de mângăritare, de stâncă, cu care sunt
conerescute: dér este imposibil sufletelor
pudice să le storci taina bucuriilor și su-
ferințelor lor.

De altfel Kurt sciea, că mărturisirea
lui ar fi primită numai cu un zîmbet de
compătămire. „D-ta ești copil“, seu „acésta
nu trebuie luat în serios“, cam așa i-s'ar
rèspunde. Și apoi în ce cuvinte să-și îm-
brace sentimentele sale, pe cari nu și-le
putea esplica el însuși? Ore acésta ciudată
divinisare a unei ființe îndepărtate, pe
care a zărit'o numai fugitiv, ca pe o fan-
tomă, era amorul, despre care a cetit așa
de mult?

În adevăr, orî cât de desvoltate erau
facultățile intelectuale ale lui Kurt, totuși
în fond el nu era, decât un copil, care
nu pricepea pe deplin acésta patimă pu-
ternică, întemeiată în parte pe agitația
nervilor, în parte pe exaltația fantasiei.
Sentimentul său pentru un ce necunoscut
putea să-și aibă originea în acel dor de
delicatețe, care este propriu inimilor tî-
nere și pe care Kurt n'avea unde să-l
pună în practică. Din copilăria lui părăsit
de tatăl său, neglijat de servitori, el n'a
cunoscut decât iubirea de mamă, din pri-
cina împrejurărilor particulare, potențată
la paroxism. Kurt a pierdut pe mamă-sa,
nimeni nu-l mai iubea și sèrmana lui ini-
mă doria atât pe mult iubirea.

Însé érași, dēcă el își transporta sen-
timentul, ce-l avuse pentru mama sa môtă,
asupra fetei dela feréstră, de ce simțea
el atâtea dorințe inesplicabile, de ce era
el atât de gelos, de ce atâtea lacrimi?

Orî cum ar fi fost lucrurile, bietul
Kurt suferea, nimeni nu era, care să-l con-
soleze, pe care să-l fi putut iubi. Doctorul
Delton? Nu, acesta cerea să-i descopere
taina sa, și acésta nu puté să o facă. Ta-
tăl său? Nici odată! Acestuia nu putea

mult, casă putem dice, că acum și Românul are de unde să ia bani și să nu umble și huiduit și sârăcit de băncile străine, dér după-ce le-am vădut înființate, nu le mai purtăm grija, cum s'ar cuveni. Numai probității și omeniei înăscute caracterului românesc este de a se mulțumi, că această negrijă a acționarilor — la noi Românii ce e drept, împrăștiată prin totă țera — n'a avut încă urmări desastroase...

Au urmat însă și vor urma și mai multele, cum e încuibarea și perpetuarea în direcțiune a unor clice, cari tind, după firea lucrului, a-se întări în spirite homogene și întărindu-se véneză mai mult după interesele membrilor săi, decât după ale institutului, ceea-ce apoi este începutul capetului pentru institut.

Cunoscem un institut, care deja de ani se luptă din răspurii pentru existența sa și numai în anul trecut n'a fost în stare să dea un ban dividendă acționarilor săi. Acest institut, ajungând prin laboriositatea și diligența estra-ordinară a funcționarilor săi și mai ales prin desteritatea noului său advocat la cevași răsufare, începe cu aceea, că ridică léfa directorului, care în lipsa de orî ce cunoscințe speciale domnesce à la grand seigneur — nu servește de un an și jumătate — lăsând pe ceialaltî amplotiați, din cauza stărei slabe a institutului, neremunerați.

Acosta pôte să fie din partea direcțiunii aceluî institut prietinie séu orî-ce alta, dér dreptate, prevedere în viitor și îngrijire de interesele acționarilor, de sigur nu este.

Ca să nu se întempe lucruri de acestea și și mai rele, cari pot cauza cu timpul ruina institutelor noastre, este și datorința, dér și interesul acționarilor.

Aceștia trebuie să se folosescă de unica ocaziune, care li-o dă lor legea comercială și statutele institutului, de adunarea generală, să alégă o direcțiune compusă din omenii cei mai firmi și demni de încredere și să curețe din direcțiune tot ce e putred și nesănătos.

Dér acosta nu se face așa, că decât nu putem merge noi înșine la adunarea generală trimitem acțiunile noastre din tôte părțile direcțiunii respectivului institut, ca să facă cu ele și cu voturile noastre, ce va vré ea séu directorele, — căci cea dintâi în cele mai multe casuri se perpetuează pe sine, ér âst din urmă își bagă omenii săi în direcțiune, ambele lucruri nesănătose, ce pot deveni tare ușor periculoase — ci să le trimită unor omenii demni de încredere deplină. Aceștia apoi vor sprijini pe director și vor susține direcțiunea, decât vor merita ambii, ér decât nu, îi vor scôte pe ambii dela conducerea institutului și-i va înlocui cu alte persoane destoinice și demne de încredere.

Acționarii institutelor noastre de bani pécătuesc dér contra institutului însuși și

în contra interesului lor propriu, decât nu merg la adunările generale în persoană, séu neputându-o face acesta — decât nu trimis drept reprezentanți ai persoanei și intereselor lor nisce bărbați demni de tótă încrederea.

Un acționar.

Nota Reducțiunii. Cestiunea, ce-o atinge autorul articolului de mai sus, este importantă din tôte punctele de vedere, dér, va recunósce și d-sa și orî și cine, tot-odată și foarte delicată.

Suntem cu totul de acord, și am mai accentuat la diferite ocaziuni, că funcționarii băncilor noastre trebuie tratați pe picior de egalitate, ca să se simtă din ce în ce mai atrași și mai încurajați de-a milita cu conștientitate în interesul institutelor, pe cari le servesc. A părtini pe unul față cu altul, a face deosebiri între ei acolo unde e necesar a se recunósce valoarea întregă a muncii fiecăruia, e nu numai o neiertată greșelă, dér o pornire chiar desastroasă.

Încât pentru interesul, ce trebuie să-l desfășure acționarii institutelor noastre de bani pentru dezvoltarea și progresul acestora, este un lucru, ce se înțelege de sine. Unde lipsesce acest interes, acolo lipsesce controlul, lipsesce garanța principală pentru un mers sigur al desvoltării și a progresului institutului și sórtea lui va atérna atunci numai dela norocul de-a avé în frunte omenii conșciențioși și de omenie.

Este bine, ba neapărat de lipsă, ca acționarii să se intereseze și să se convingă chiar în persoană de adevărata stare a lucrurilor și astfel bine informați să ia parte la adunările generale. Pe câtă vreme însă cineva nu s'a convins în adevăr de eventuale scăderi séu neregularități ale conducerii, urmăzând natural să dea încredere și mână de ajutor celor puși în fruntea institutului.

Totul atérnă deci, după părerea noastră, dela buna, exacta și nepreocupata informare și orientare a acționarului asupra mersului administrației cutărui institut, spre a puté judeca în conșciență, decât direcțiunea merită orî nu încrederea lui. Până-ce însă nu va cunósce astfel situațiunea și nu va avé cauză de bănueli față de conducerea institutului, acționarul când nu pôte merge însuși în persoană la adunarea generală, va lucra mai consult, decât va trimite acțiunile sale direcțiunii, decât unor persoane, despre cari nu are deplină convingere și siguranță, că nu véneză interese particulare față cu institutul.

Sașii și celelalte naționalități.

Am publicat deja articolul din „Kronstädter Zeitung“ în care în termeni destul de categorici se expun motivele, cari îi fac pe Sașii să observe o atitudine rezervată față cu ideea de a încheia un fel de alianță cu celelalte naționalități. În același număr și pe aceeași pagină, încă la loc mai de frunte, vedem un articol, care ocupându-se cu aceeași cestiune emite unele idei mai conciliante. Étă ce dice articolul datat din Buda și scris fără îndoială de unul dintre deputații sașii:

Dér să ne întorcem în sfârșit la cercul nostru mai restrîns. Aici, în politica noastră poporală, există un punct, care are nevoie de lămurire și care chiar zilele acestea a fost atins éráși prin o observație a țiarului „Siebenb. D. Tagblatt“. Acesta este punctul privitor la relațiunile noastre față cu ceilalți nemaghiari din țera.

Ni se pare, fără să vrem a trata cestiunea aici *per longum et latum*, că politicesce nu prea este înțelept lucru, decât la orî ce ocaziune se accentuează atât de demonstrativ, că noi cu Românii, Slovacii și Sêrbii nu vrem să avem comunitate mai strînsă politică. Pentru ce asta? Pentru cel ce privește lucrurile din depărtare aprópe are aparența, când publicăm asemenea lucruri, ca și cum noi am vré să facem pe copiii răsfațați înaintea Ungurilor și acesta provóe cu drept bănuiala unei *politice ambigue*, care de atâtea orî — în cele mai multe casuri pe nedrept — ni s'a reproșat. Avem noi nevoie, să ne facem agreabili Maghiarilor pe această cale? Nu, căci noi n'avem intențiunii ostile față cu Maghiarii, noi ne apărăm numai bunul nostru drept. Și decât acest drept este în multe puncte și dreptul altor popóre ale patriei noastre, nu pôte decât să ne convingă, decât strigătul nostru după drept și respectare de lege, este confirmat prin strigătul mai puternic al altora, cari sunt mai tari, decât noi.

Se dice că ceea ce ne légă împreună este de natură negativă: lupta contra șovinismului. Ei bine, nu trebuie mare iscusință pentru a preface negativul în ceva foarte pozitiv: Ce este mai pozitiv de cât lupta pentru drept?!

De altfel noi nu pledăm pentru o alianță necondiționată. Acesta o sciu prea bine cititorii țiarului „Kronstädter Zeitung“. De sigur, noi nu vom lupta pentru sufragiul universal, nici pentru abrogarea virilismului și altele asemenea, căci interesele noastre ne interdic așa ceva. Însé de fapt avem puncte comune foarte însemnate, și de aceea n'avem de loc zor, să provocăm în celelalte țări, în mod artificial, indispoziție, fără să producem în a treia parte (la Maghiari) altă impresie, decât aceea a miopiei și ambiguității politice.

În rândurile noastre, firesce, ar puté sta și unii dintre Maghiari, căci dór noi reprezentăm legalitatea, pe care au creat-o aprópe exclusiv Maghiarii și de aceea nimic nu este mai anapoda, decât decât ni se impută ura de rassă. Însé precum noi cu bucurie și cinste salutăm pe orî ce Maghiar, care are curagiul a trada cea mai mică dispoziție de a ne recunósce în public dreptul, așa și față cu toți Nemaghiarii, — întru cât pretensiunile lor sunt compatibile cu ale noastre, — simțim în prima linie și mai ales necesitatea, de a accentua ceea ce este comun și de a nu indica ostentativ punctele, cari ne despart.

Naționalitățile.

Țiarul kossuthist „Egyetértés“ în numărul séu de Duminecă publică sub titlul de mai sus un articol, din care estragem următoarele:

„Discusiunea budgetară nu se pôte ridica în regiuni mai înalte și chiar decât se ridică pentru un moment, nu e capabilă a-se menține în înălțime. Cu tôte acestea s'au atins câte-va cestiuni importante, cari ar fi putut contribui la această înălțare. Una dintre aceste cestiuni a fost *cestiunea naționalităților*.

„La începutul erei noastre constituționale această era o mare cestiune. Fétul acesteia este legea naționalităților. Legea, pe care majoritatea națiunii o condamnă, cu care naționalitățile nu sunt mulțumite, pe care guvernul nu o esecută riguros și cu ajutorul căreia totuși se rățoiesc naționalitățile acolo, unde s'a esecutat.

Acosta e o lege, care adî nu mulțumesc pe nimeni. Să o menținem și mai departe, orî să o schimbăm? Avem putere, ca să putem schimba, și ore am profita din acesta?

Atâta este cert, că tendința de a-se afirma este dreptul uman avitic al naționalităților. Acest drept adî nu se pôte nicî călca în picioare, nicî stîrpi cu fer și foc. Nicî că e permis așa ceva. Inimele nobile, sufletele iubitoare de libertate, aderenții progresului rațional simt aversiune pentru silnicia, cu care atât Rusia, cât și Germania își strivesce Polonii. La așa ceva rassa maghiară n'a fost nici-odată dispusă și dată fiind iubirea sa de libertate, nici n'ar fi capabilă de așa ceva (!).

Naționalitățile să-și păstreze, purifice, inobileze, să-și scótă în relief în familie, literatură, artă, biserică și în contactul social limba și calitățile lor de rassă. Acesta este dreptul lor inalienabil. Marginile acestui drept al lor se începe acolo, unde ar amenința unitatea statului, și ar știrbi dreptul limbii de stat.

Organul kossuthist vorbesce apoi despre preținsele agitațiunii puse la cale din partea Curții din Viena în mijlocul diferitelor naționalități. Pentru a libera naționalitățile din brațele Curții din Viena s'a adus legea naționalităților, cu scop de a-le împăca. Cine s'ar fi gândit, că și după această lege, Sașii se graviteze spre Germania, Românii spre România, Slovacii spre Boemia?

Ce e de făcut acum cu legea naționalităților? — se întrébă „E-s“ — și răspunde singur, că legislația încă n'a cumpănit acest lucru, dér crede, că este o norocire, că în parlament fie-care naționalitate este reprezentată (?). Datoria acestor reprezentanți — după „E-s“ — este de a-și exprima la orî-ce ocaziune gravaminele, asigurându-i, că vor găsi minți calme, cari

să-i ierte, că a lăsat pe sêrmăna sa mamă să trăiescă izolată, părăsită și să móră desperată, nu, nici odată, nici odată nu puté să-l ierte! Din contră il uria. Contește nici nu făcea ceva, ca să schimbe dispozițiunile fiului séu față cu dênșul. El trăia în societatea cea mare și nu venia aprópe nici-odată să-și vadă copilul séu bolnav. Astfel trăia nenorocitul schilod într'o dublă singurătate, se consuma cu încetul și se apropia de sfârșitul séu.

Odată rămase până séra târziu în grădina de iernă. I-se părea, că în casa vecină se petrece ceva estra-ordinar.

Una după alta se luminară tôte ferestrite și ca într'un joc de umbră se vedeau trecând figurile una după alta pe perdelele lăstate în jos. Apoi veniră trăsuri în curte și Kurt vedea cum se cobóră din ele nisce dame.

Tôte erau îmbrăcate pompos, aveau în cap basmale de dantele și pe umeri pelerine albe séu albastre. Domnii, cari se dădeau jos din trăsuri, dădeau brațul damelor și le conduceau pe scările acoperite cu covóre și împodobite cu flori. La basa scărilor erau doué candelabre, cari răspândiau o lumină orbitóre, așa că băiatul pu-

tea să vadă totul. El înțelese, că dincolo trebuie să fi o serată dansantă.

O! supărarea, ce o simția în inimă, când vedea atâția bărbați, atâția omenii tineri, cari nu erau copii, ah! nu erau schiloși, nu erau bolnavi, cari toți o vor vedé pe ea, vor vorbi și vor dansa cu ea! El simția chinurile cele mai torturătoare, cari îl aduceau la desperare, când în mulțimea óșpeților zări pe tînêrul, care venea țilnic acolo. Acesta era mai frumos și părea mai fericit, decât toți ceilalți și din cauza acesta Kurt îl uria mai mult decât pe toți ceilalți, îl uria așa de mult, încât decât ar fi stat în putința lui, l'ar fi omorît l'ar fi sfășiat cu dinții.

Încetul cu încetul se liniști sgomotul în curte. Trásurile góle plecară, numai din când în când se vedeau nisce servitori vorbind împreună. În sală însă pulsa viața. Se aușia o musică veselă, părechile se învêrtiau în tact și sburau pe lângă ferestri. — Kurt se gândia la picioarele sale strîmbe și zîmbia cu amar.

Numai la o feréstră, care era de asemenea iluminată, nu se arătau părechii dansatóre. Acesta era feréstră, la care el țilnic vedea frumoșa vedenie. Kurt se

uita la ea cu înduioșare; îi părea bine, că cea odaie, de care erau legate tôte gândurile sale, nu era profanată de străini.

Odaia însă nu rămase timp îndelungat deșartă. O figură albă, delicată întâi și se apropia de feréstră. Băiatul scóse un țipet de bucurie.

Drăgălașa figură, care îi preocupa întregă ființa, deschise feréstră și se reșimă cu cotele în pervazul ei. Nicî odată n'a fost Kurt așa de fericit, ca acuma. El își întinse brațele, îi adresă cuvinte de iubire, ar fi sburat la dênșă și îl podidirá lacrimile.

Ah, nu era ore în adevăr trist. foarte trist, că acea fată atât de frumoasă și fericită, care dincolo, obosită de dans, se răzima în pervazul ferestrei, spre a inspira aerul curat al unei nopți frumoșe de tómnă — era iubită fără speranță de un sêrmănaș copil bolnav, pe care nisce mari dureri l'au copt înainte de vreme și l'au făcut capabil de o mare iubire; nu era din cale afară trist a cugeta, că el era de față și vêrsa lacrimi de bucurie, ér dênșă nu-l vedea plângând și habar n'avea!

Tînêra copilă ședea rășimată în fe-

reștră, ca o delicată fantómă. Kurt era ca beat și ardea în văpaia ferbințelelor.

De-odată însă scóse un al doilea țipet desperat, un țipet de frică. Un bărbat — o, el recunósce numai decât pe vizitatorul țilnic — veni, se aședă alătura de dênșă și vorbea cu dênșă. Ore ce i-o fi spunând? Ce alta, decât aceea, ce i-ar fi spus și Kurt, când ar fi fost bărbat și nu copil, când ar fi fost bine făcut și nu schilod. O, el scia bine, ce i-ar fi spus, decât ar fi fost alătura de dênșă, la feréstră deschisă, respirând aerul blând al nopții, după un vals, ce l'ar fi dansat împreună!

Ah! El ședea acoperit de frunđe în ascunđetóre sa, cu gátul întins înainte, cu gura căscată și suferia torturile iadului. Și acum, acum vedú ceva îngrozitor, vedú, cum tînêrul se aplecă și buzele lui s'au lipit, într'o sărutare lungă, de umêrul fetei. Kurt vedú sărutarea, i-se părea, că o aude chiar, pe ochii lui se coborî un voal roșu, în pieptul séu se rupse ceva, genunchii lui se frânséră și cu un strigăt de durere căđu leșinat la pământ.

(Va urma).

le vor lua în seamă plângerile și le vor cântări argumentele... — Q-e-d.

Din dieta ungară.

În ședința dela 22 l. c. a dietei deputatul sas Carol Lurtz a luat cuvântul în destinație personală. El s'a apărut în contra atacurilor lui Rakosi Victor. N'a răspuns mai curând, fiindcă a fost bolnav. Acum profită de ocazie pentru a răspunde. Protestează în contra învinuirii, că Sașii ar lucra în contra unității statului, în contra constituției, a legilor, și în contra Maghiarilor. Nu este adevărat, că ar fi dis: „Românilor totul, Maghiarilor nimic.“ Privitor la monumentul milenar de pe Tâmpa observă, că a fost contra, ca orașul să ia sub îngrijirea sa monumentul, și acesta o va și motiva....

Kubik Bela. Nepatriotismul nu se poate motiva prin nimic, înțelegi? Ai fost nepatriot.

Lurtz Carol: a făcut-o, pentru-că în rescriptul fișpanului se dicea, că îngrijirea și îngrădirea monumentului e necesară, pentru-ca mâni criminale să nu-l strice. Nu se poate presupune, că în Brașov sunt oameni, cari ar pute săvârși o astfel de faptă. Cea mai sigură apărare a monumentului este cultura locuitorilor orașului și virtutea lor de a stima pietatea altora.

Kubik B.: Și d-ta ai limbă, ca să negi ceea-ce gândești.

Lurtz C.: Monumentul n'a fost stricat și nu va fi stricat nici în viitor.

Ballagi G.: Am văzut, că-l mângesc.

Lurtz C.: Asta s'ar face și atunci când orașul l'ar lua sub îngrijirea lui. Pot să spun, că abia decă se pot ceti inscripții nemțesci.

Ballagi G.: Firesce, scriu ungurese, ca să înțelegem.

Lurtz C.: Ce privește învinuirea, că ași fi numit stindardul maghiar o sdrântă roșie-albă-verde, regret, că Rakosi se inspiră de informații atât de superficiale, luate din vânt și false. Tot acesta pot s'o spun și despre învinuirea, că eu ași fi dis: „Valahului totul, Maghiarului nimic.“ Așa ceva, declar, că nu am dis....

Kubik B.: D-ta cutezi a acuza de ușurință pe cine-va?

Lurtz C.: După Rakosi, Sașii ar pune piedeci în calea clădirilor statului. Asta nu-i adevărat. Posta se află în cel mai frumos punct al orașului, e stabilită într'un parlat frumos.—Adevărat este, că din lista alegătorilor au lipsit 76 maghiari, der, numai din greșală, fiindcă un notar orașenesc a trecut cu vederea rescriptul Curiei.

Olay L.: Guvernul a comis neglijențe când n'a ridicat din post pe acei domni (primarul și notarul)

Kubik B.: I-au tras în cercetare disciplinară?

Korodi L.: Da, ei au fost pedepsiți.

Pichler: Din partea autorităților.

Szell K. ministru-președ.: Au fost sub cercetare disciplinară.

Lurtz C.: Rakosi a mai dis, că decă Sașii ar fi Poloni, ei n'ar sedé aici, ci în temniță.

Kubik B.: A avut dreptate!

Lurtz C.: Cestiune de apreciere.

Olay L.: Nu e permis să vorbesc așa în parlamentul maghiar. Rușine pentru parlament (Mare șgomot.)

Lurtz C.: Atât în Germania, cât și în Ungaria numai în virtutea legii pte fi aruncat cine-va în temniță. Eu n'am avut nici un proces criminal.

Rakosi V.: Pentru-că legile noastre sunt slabe.

Lurtz C.: Fiindcă noi trăim în Ungaria, numai în virtutea legilor ungurești putem fi aruncați în închisori. N'am fost atacat pentru declarații antipatriotice și antilegale, și de aceea cu fruntea deschisă ocup acest loc, ce mi-s'a dat din încrederea alegătorilor.

*

Continuându-se desbaterea ministrul de finanțe Lukacs a reflectat, într'un lung discurs, la critica ce s'a făcut budgetului.

Pe la fine **Rakosi** a răspuns la vorbirea lui Lurtz. El dișe, că Sașii se luptă

cu mâni cu picioare în contra Maghiarilor, pe când Maghiarii le sunt singurii amici care-i apără de *valahisare*. Peste 100 de ani nu va mai fi în Ardeal nici un Sas, decă nu-i vor apăra Maghiarii. Sașii ne-au batjocurit serbarea milenară. Domnii Sașii au o serbătoare ciudată: căderea Sedanului. Asta e un lucru atât de comic, încât n'are pârche în lume! N'au vârsat un picur de sânge măcar pentru unitatea germană. Sașii se-și bage mințile în cap și se se porțe cinstit, căci alt-cum verđii vor *învineți*.

Lurtz C. cere cuvântul în destinație personală. Declară, că Sașii nu se vor conțopi nici în *potcovă* (vin), nici în *șampanie*. (Înțelege pe Români și Maghiari). *Sașii stau sub scutul ideii de stat maghiar* și vor să trăescă și să moră în patria acesta.

SCIRILE DILEI.

— 11 (24) Februarie.

Limba maghiară pretutindenă. Ministrul șovinismului unguresc *Wlassics* a fost dat o ordonanță, după care inspectorii, când vizitează școlile, sunt datorți a ține conferențe cu învățătorii și a-și face observările, cari se se introduc în proces verbal. Unul din inspectori l'a întrebat, că la școlile de limbă „*străină*“ (confesionale nemaghiare) în ce limbă se se ia procesele verbale. Hop! — d-l *Wlassics* a dat îndată o nouă ordonanță către inspectorii, în virtutea căreia și la școlile de limbă „*străină*“ *procesele verbale se se ia în limba maghiară*, —căci așa ar pretinde caracterul oficios de stat al inspectorilor Ministrul însă face atent pe inspectorii, că decă s'ar întâmpla să dea de greutăți și măsura acesta ar ave urmări neplăcute, atârnă dela tactul inspectorului să țină conferențe ori nu.

Dela „Asociațiune“ Comitetul central al „Asociațiunii“ a ținut în 19 ședință. S'au luat hotărârile următoare: Pentru augmentarea bibliotecii populare editată de „Asociațiune“ se se cêră dela profesorul Ioan Popea scrierile sale încă needitate, și se se adune și publice în broșurele de sine stătătoare novelele lui D. I. Lăpădat, publicate în revista redactată de el („*Albina Carpaților*“) și în alte foi periodice. Pe baza raportului înaintat dela secțiunea istorică, s'a primit spre editare scrierea „*Despre cărțile funduare și intabulări*“ a d-lui Dr. Valer Moldovan, censurată de d-l Iosif St. Șuluțiu, licidându-se autorului 30 corone onorar de fiecare cōlă. Pentru crearea unei uniformități în limba literară — cel puțin în publicațiunile „Asociațiunii“ — secțiunea literară se elaboreze și prezente comitetului un proiect. Corpul didactic al școlei de fete a „Asociațiunii“ se elaboreze un nou regulament privitor la împărțirea studiilor. Cassarul, d. Leontin *Simonescu*, secretar metropolitan, cere să fie dispensat dela postul de cassar. Se alege în mod provisor — cassar d-l Ioan *Vătășan* funcționar la „*Albina*“. Se ia la cunoștință raportul secretariatului „Asociațiunii“ de cuprinsul, că sub titlul *răscumpărării* felicitărilor de Anul-Nou s'a încasat în favorul „casei naționale“ 961 cor. Afară de aceste s'au mai desbătut cestiuni administrative de-ale „Asociațiunii“.

Jubileul Papei. În ziua de 20 Februarie s'au împlinit 24 ani, dela alegerea lui Leo XIII ca papă. Cercurile conducătoare din Roma, având în vedere etatea înaintată a papei, au hotărât să se serbeze la începutul nu la sfârșitul anului jubileul de 25 de ani al pontificatului. În biserica St. Petru s'a celebrat în cea di o liturghie solemnă la care au asistat vre-o 20.000 de oameni. Leo XIII era de 68 ani, când fu ales de papă.

Noii prelați din România. adecă Metropolitanul de Iași și episcopul de Huși, au fost întăriți de Regele în scaunele lor chiar în ziua alegerii. Dăm aici câte-va date biografice: Metropolitanul *Partenie* s'a născut în satul Clinceni (Ilfov) la 1847. Tatăl său, Stancu Nicolae Economu, era preot. Seminarul central l'a terminat

în 1868. În același an s'a căsătorit și hirotonisit diacon la biserica Mihaiu-Vodă din Bucuresci. Dela 1870—72 a urmat cursurile facultății de litere. Rămăs văduv, la 1873 obține o bursă și se duce la Atena, de unde se întorce la 1877 licențiat în teologie. La 1878 archimandrit și numit superior al capelei române din Lipsca, unde timp de 2 ani a urmat cursurile teologice din acel oraș. La 1880 transferat superior al capelei române din Paris, unde a stat până la 1885, când a fost ales archiereu, ér la 1886 episcop al Eparchiei Dunării-de-jos.

Episcopul de Huși Conon *Arămescu* Băcșoanul, este născut în comuna Bahna (Roman) și este fiul Economului Vasile Gh. Arămescu, preot în acea comună. A intrat de tiner în seminarul dela mănăstirea Neamțului, unde s'a și călugărit. Mai târziu și-a continuat studiile la Iași, la seminarul *Socola*, unde a fost hirotonit diacon. După absolvirea seminarului P. S. Sa a urmat cursurile facultății de științe din Iași, obținând absolutul la 1877. A funcționat ca profesor până la 1880, când a trecut la universitatea din Cernăuți, unde a fost promovat la 1885 de doctor în teologie. De-atunci a funcționat ca profesor la seminarul *Veniamin* din Iași și la școala normală de institutore.

Despre originea limbei române. D-l căpitan I. *Curiță* de la reg. 12 de infanterie Cantemir din Bêrlad, a ținut dillele acestea o conferință la Ateneul din acel oraș, care a fost foarte mult aplaudată D-l *Curiță* este de origine din Bănat și înainte de a intra în armată a făcut studii de filologie și filosofie.

Cine e patriot în Ungaria? La această întrebare răspunde diarul „*Ostdeutsche Rundschau*“ din Viena prin următoarele cuvinte: „Cel mai mare patriot este, care diua la miadădi vede stafii, se sperie strașnic și apoi imitând psihologia, în o situație analoă, a copiilor stricați de nisce slugi rele, strigă cât îl ține gura ca să-și alunge astfel frica. Nu vrem să cercetăm, cine sunt în Ungaria aceste spirite rele. — Ungurul le cunoșce foarte bine, numai nu vrea să recunoșcă, că sunt spiritele, ce fac parte dintr'un popor ales anume pentru inducerea în rătăcirea națională a Ungurilor. Destul că acest popor și-a făcut datoria în privința acesta din belșug, ar pute pleca deja. Der nu plęcă, ci rămâne, se alimentează mereu din rezervorul nesecat al Galiției și se îngrijesce, ca Maghiarul să rămână și mai departe sub influența halucinațiilor și să n'ăibă timp a observa în acest timp matrapazlicurile „patrioților“, cari ruineză patria.“ — Intre stafiile zugrăvite pe pârrete de acel popor diarul german numără panslavismul și pangermanismul. — Noi am pute adăoga și „*dacromânismul*“.

Censură de avocat. Dr. Iustin *Pop*, fiul protopopului din Luna-de-Arieș, a făcut cu bun succes censura de avocat, și-și va deschide cancelaria în Deva.

Rakosi — felicitat. Mai mulți „Maghiari“ brașoveni au felicitat printr'o scrisore pe deputatul *Rakosi* Victor pentru atacurile, ce le-a îndreptat contra Sașilor în dietă. Tot asta au făcut-o și „Maghiarii“ din Sebeșul-săsesc și Sibiu, ér cei din *Hajdu-Dorogh* l'au felicitat, pentru-că a scos sabia în interesul întroducerii liturghiei maghiare în biserică.

Cununie. D-șora *Adolfina Borza* n. Sas și *George Cutean* cleric abs. anunță celebrarea cununiei lor Duminecă, în 17 Februarie st v. 1902 în biserica gr.-ort. din Alba-Iulia, oraș.

Foc. Sâmbătă noptea pe la orele 10^{1/4} s'a iscat foc la veduva *Juliana Gusbeth* din Brașov-vechiu str. de mijloc; au ars șura plină cu nutreț pentru vite, car și toate uneltele de economia câmpului, rămânând biata văduvă la începutul primăverii fără unelte. Paguba este însemnată. — Tot Sâmbătă noptea în intervalul focului s'a întâmplat o nenorocire la sârmanul căruțaș I. Constantin din Brașov-vechiu

st. Bălților. Nisce dușmani având ură pe el și nesciind ce rău se-i faci, i-au junghiat un cal, după care trăia, astfel că bietul om e silit să stea acasă, neavând cu ce munci.

Fuad Pașa, mareșal în armata turcescă, voind să fugă în Europa, a fost arestat în palatul său. În timpul arestării o luptă a avut loc între servitorii mareșalului și poliție, care l'a ridicat pe sus și l'a îmbarcat pe bordul bastimentului de război *Izzedni*, pe care e exilat în Siria.

Suprimarea premiilor pe zahăr. Conferența dela Bruxella a decis cu unanimitate, ca toate premiile pe esportul de zahăr să fie suprimate din Septembrie 1903.

Revolta din Spania.

Sciri sosite din Spania spun, că revolta muncitorilor a luat proporții esorbitante. Publicarea statariului în vr'o două orașe și-a făcut, ce-i drept, efectul în acele orașe, der revolta continuă în alte orașe, unde muncitorii s'au pus toți în grevă.

Greviștii din Barcelona au atacat cu pietri trenurile, cari au plecat spre Franca. Ei răspundesc în taină tipărituri afișătoare, în care amenință burghezimea cu *răzbunare cumplită*. La pușcăturile din armele Mauser, dișe ei, vor răspunde *bombele de dinamită*. Atelierele din casele private, unde munca se continuă, au fost jefuite. Editorii de diare nu pot să determine pe culegătorii a relua munca. Din cauza purtării greviștilor a încetat cu totul serviciul la căile ferate.

În diferite orașe din Spania s'au ținut adunări de muncitori, în care s'a proclamat alipirea la greva din Barcelona.

Din Bayonne se telegrafază, că în provincia Navarra Carlității s'au pus în mare mișcare. În Madrid sunt temeri, că greva va isbucni și acolo.

Luptele pe strade în multe orașe sunt teribile. Greviștii atacă armata și poliția cu cuțite și cu revolve. Armata a scos și tunurile pe piețe.

ULTIME SCIRI.

Paris, 23 Februarie. Generalul Gallifet publică un protest în „*Martin*“ contra reducerii serviciului militar la 2 ani.

Madrid, 23 Februarie. În Saragossa s'a proclamat starea de asedi. În Barcelona s'au confiscat de la locuitorii toate armele.

Londra, 23 Februarie. Roseberry publică în „*Times*“ o scrisore deschisă, în care își anunță separarea definitivă de partidul de sub conducerea Campbell-Bannerman. Această scrisore însemneză o disidență pe față în partidul liberal.

Londra, 23 Februarie. Ambasadorul chinez a exprimat guvernului american mulțumirile guvernului său pentru protestul ridicat în privința rusificării Mandșuriei. Diarele de aici ved în acesta o acțiune paralelă cu convenția anglo-japoneză și îi dau mare importanță.

Literatură.

Mama sfântului Augustin de Emil Bougand, traducere de Salba. Editura d-ului prof. Dr. E. *Dăianu*. Tipografia arhidiecezană din Blăși. Cartea are 31 oole de tipar (500 pagini) și este fructul ostăneilor unor laboroși studenți în teologie dela universitatea din Budapesta Cuvântul „*Salba*“ ne reamintesce societatea literară cu același nume a teologilor din seminarul d-șființat „*S-ta Barba*“ din Viena, cărei societăți în mulțumim publicare a *Fabiolei* și a unei părți din catechismul cel vârstă lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificatoare în stil îngrijit, aparal cu a hârtia bună. Prețul unui exemplar lega elegant în pânză este 4 corone (+ 30 b. porto.) Un exemplar broșat 3 corone (+ 30 b. porto.) Se află de vânzare și la *Tipografia A. Mureșianu, Brașov*.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Februarie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.05
Renta de corone ung. 4%	97.15
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	120.10
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.80
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	96.70
Bonuri rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	188.50
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	156.—
Renta de argint austr.	101.50
Renta de hartie austr.	101.35
Renta de aur austr.	120.85
Losuri din 1860.	151.40
Actii de-ale Banței austro-ungara	16 35
Actii de-ale Banței ung. de credit.	714.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	697.75
Napoleondori	19 05
Marci imperiale germane	117.27 1/2
London vista	240.05
Paris vista	95.45
Rente de corone austr. 4%	98.75
Note italiene	93 10

Cursul pietei Braşov.

Din 24 Februarie n. 1902

Banenota rom. Cump.	18.94	Vend.	18.98
Argint roman.	18.80	"	18.84
Napoleond'orl.	19.—	"	19.04
Galbeni	11.34	"	11.40
Ruble R. sesci	127.—	"	128.—
Marci germane	58.50	"	—
Lire turcesci	10.72	"	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	"	101.—

Bursa de mǎrturi din Budapesta.

din 20 Feb. 1902

Seminte	Qualitatea per Hect	Prețul per 100 chilograme
Grâu Bănăţenesc	80	dela 5.65 până la 9.85
Grâu dela Tisa	80	5.60 9.75
Grâu de Pesta	80	9.60 9.75
Grâu de Alba Regală	80	—
Grâu de Bácska	80	—
Grâu unguresc de nord	80	—
Grâu românesc	80	—

Seminte vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme
Săcara		70-72	7.80 7.5
Orz	nutrey.	60-62	7.70 7.80
Orz	de rachi	62-64	6.10 6.20
Orz	de bere	64-66	5.75 6.—
Ovės			—
Cucuruz	bănăţen.	75	—
Cucuruz	alt soi	73	—
Cucuruz	"		—
Hiriscă			4.50 5.90

Producte div.	Soiul	Cursul
Săm. de trifoi:	Luţernă ungar.	dela 45.— până 53.—
"	" transilvană	42.— 46.—
"	" bănăţenă	47.— 49.—
"	" roşie	—
Ulei de rapiţă	rafinat dupla	—
Ulei de in		—
Unsore de pore	dela Pesta	56.— 53.50
Slănină	dela ţeră	—
Prane	svântată	46.50 47.—
	din Bosnia	—
Lictar	Slavon si Serbia	—
	din Serbia in s.	17.50 17.75
Nuci	slavon nou	—
Gogşii	sărbesc	—
	din Ungaria	—
Miere	unguresc.	—
	serbesc	—
Ceră	brut	—
Spirt	Drojdite de s.	—

Cursul losurilor private

din 20 Feb. 1902.

	cump.	vinde
Basilica	18 70	19.70
Credi	125	430.
Clary 40 ti. m.	168.—	172.—
Navig. pe Dunăre.	—	—
Insbruck	85.	89.—
Krakau	75.	79.—
Laibach	72.—	76.—
Buda	—	—
Paffy	197	200.—
Crucea roşie austriacă	183.—	187.—
" " ung.	54	55.—
" " ital.	2 50	30.50
Rudolf	80.90	90.—
Salm	254	287.—
Salzburg.	—	—
St. Geois	270	290.—
Stanislaw	—	—
Trientne 4 1/2% 100 m. c.	413	417.50
" 4% 50	6.—	39.—
Waldstein	57.50	54.0
" de 10 franci	24.—	50.—
Banca h. ung.	—	—

Dr. Laurenţiu Pop,
direct. esec.

Romul Furdui.

Georgiu Ivaşcu.

Candiu David.

Ioan Macaveiu.

Dr. Borđia Alex.

Petru Macaveiu.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat bilanţul present, contul profitului şi al perderilor şi confruntându-le cu registrele principale şi auxiliare ale institutului, constatăm, că le-am aflat cu acelea în deplină consonanţă şi în ordine.

Basilii Basiota,

Nicolae David.

Nicolau Lobonţiu.

Dr. Vasile Fodor.

„AURARIA“ cassă de economii, societate pe acţiuni în ABRUD.

CONVOCARE

Domniile acţionarilor ai institutului „AURARIA“, cassă de economii societate pe acţiuni în Abrud, prin această se convocă la a

XIV-a adunare generală ordinară
ce se va ţine la 20 Martie st. n. 1902, la 10 ore a m. în ABRUD, în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Raportul Direcţiunii şi al comitetului de supraveghiere şi împărţirea profitului curat.
2. Fixarea marcelor de presentă.
3. Alegerea a trei membri în direcţiune.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domniile acţionarilor, cari voiesc a participa la această adunare în persoană sau prin plenipotenţiaţi, sunt rugaţi a-şi depune acţiunile, şi eventual documentul de plenipotenţă cei puţin cu o zi înainte de adunare la cassa institutului, „Doina“ din Câmpeni, la institutul „Detunata“ în Bucium.

Abrud, 10 Februarie 1902.

Direcţiunea.

Contul Bilanţului. — A mérleg számlája.

ACTIVE: — VAGYON:	Coróne f.	PASSIVE: — TEHER:	Coróne f.
Cassa în număr. — Késszépénz	9347 64	Capital soc. 300 acţiuni á cor. 200. — Részvénytőke	60000 —
Cambii de bancă. — Váltó-tárca	545574 63	Fondul de rezervă statutar al acţionarilor.	—
Imprumuturi hipotecare. — Jelzálog kölcsönök	121713 67	— Tartalék alap	42025 —
Credite camb. cu acop. — Fedezett váltó kölcs.	37930 —	Fondul special de rezervă. — Különleg tartalék alap	44485 65
Efecte publice. — Értékpapírok	40330 60	" de pensiune al funcţionarilor. — Nyugdíj	32685 64
Actii dela diverse bănci. — Részv. kül. intéze-		" special de amortisare. — Kül. leir. tart.	2686 61
tektől	10400 —	" „Alexandru Filip“ — „Alexandru Filip“	200
Realităţi. — Ingatlanok	3027 16	Depunere spre fructificare. — Betétek	524206 72
Mobilier. — Butorzat	cor. 79858 fil.	Cambii de bancă reescomptate. — Viszieszámitolás.	37961 —
după amortisare de 10%.		Interese anticipate. — Előlegezett kamatok	11835 96
10% leiras után	7986 —	Diverse conturi creditore. — Kül. hitelezők	1373 46
Interese restante. — Hátralékos kamatok	80 95	Profit transpus din 1900. —	
Diverse conturi debitoare. — Kül. adósok	1066 20	Áthozott nyereség	cor. 2400 — fil.
		Profit net. — Tiszta nyereség	" 10329 53 "
	770189 57		12729 53
			770189 57

Contul Profitului — A nyereség és Vesztesség számlája — şi al Perderilor.

EŞIRŪ: — KIADÁSOK:	Coróne f.	VENITE: — BEVÉTELEK:	Coróne f.
Interese: — Kamatok:		Interese: — Kamatok:	
pentru depuneri spre fructificare.		dela cambii de bancă. —	
— Betétek után	cor. 27168-95 fil.	Váltók után	cor. 43.83.95 fil.
pentru fondul gen. de rezervă.		" imprumuturi hipotecare.	
— az általános tart. alap után	" 2025 — "	— Jelzálog kölcs. után	" 9246-48 "
pentru fondul spec. de rezervă.		" credite camb. cu acop.	
— a kül. tar. alap után	" 2143-55 "	— Fedezett váltók után	" 3169-80 "
pentru fondul de pensiune. —		" efecte publice. — Érték	
— Nyugdíj tart. alap után	" 1579-18 "	pap rok	" 2467-17 "
pentru fondul spec. de amortis.			58067 40
— A kül. leirasok tart. alap után	290-19 "	Provisiune. — Provisiok	6445 63
Spese: — Költségek:	33206 87	Profit transpus. — Áthozott nyereség	2400 —
Silare. — Tiszti fizetések	cor. 8890-95 fil.		
Chirie. — Házbér	" 600 — "		
Spese de postă şi alte. —			
Pósta és egyéb költs.	" 1900-82 "		
Marce de presentă. — Jelen-			
lési bárczák	" 1968 — "		
Contribuţiune directă. —	13359 77		
Egyenes adó	" 4368-02 "		
10% dare la int. dela dep. şi			
alte comp. de timbru. —			
10% betéti kam. adó és			
egyéb illet.	" 3163-98 "		
Amortisare din mobilier. — Leiras a butorzatból	7537 —		
Profit transpus d n 1900. —	79 86		
Áthozott nyereség	cor. 2400 — fil.		
Profit net. — Tiszta nyereség	" 10329 — "		
	12729 53		
	66913 03		66913 03

Abrud, la 31 Decembrie 1901.

PLENIPOTENŢĂ.

Subscrisul plenipotenţez pe D-l acţionar _____ din _____ se mă reprezenteze la adunarea generală a institutului „Auraria“, cassă de economii, soc. pe acţiuni în Abrud, ce se va ţine în 20 Martie st. n. 1902.
Dat _____
2 martori. _____ acţionar.